

Nefndasvið Alþingis
b.t. allsherjar- og menntamálanefndar
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík
nefndasvid@althingi.is

Reykjavík, 19. desember 2023

Efni: Umsögn um aðgerðaáætlun í málefnum íslenskrar tungu 2023-2026, 511. mál

Samtök atvinnulífsins (SA) vísa til tölvupósts allsherjar- og menntamálanefndar Alþingis frá 5. desember þar sem óskað var eftir umsögn um ofangreint mál. Um leið og SA fagna því að sett sé fram aðgerðaáætlun í málefnum íslenskrar tungu gerir SA eftirfarandi athugasemdir við aðgerðaáætlunina.

Í aðgerðaáætlun í málefnum íslenskrar tungu 2023-2026 er lögð áhersla á hlutverk formlegs skólakerfis en SA ítrekar mikilvægi framhaldsfræðslunnar í málaflokknum. Framhaldsfræðslunnar er til dæmis ekki getið í tölulið 5 um *sameiginlegt jarnám í íslensku sem öðru máli*. SA benda á að framhaldsfræðsluaðilar hafa mikla reynslu bæði af kennslu í fjarnámi, en búa einnig yfir leiðum til að ná til innflytjenda, einkum fullorðinna einstaklinga á vinnumarkaði.

SA vekja athygli á því að Fræðslumiðstöð atvinnulífsins (FA) hefur ritað og fengið vottaðar fjölmargar námsskrár sem nýtast innflytjendum á vinnumarkaði. Í ljósi þess taka SA undir hlutverk FA í tölulið 15; *Samþætting íslensku og erlendra móðurmála á fagtengdum grunnnámskeiðum starfsfólks í heilbrigðis-, félags- og umönnunargreinum* en FA ætti að sjálfsögðu einnig að gegna sama hlutverki sem mögulegur samstarfsaðili þegar kemur að því að efla íslenskuhátt starfsfólks í leik- og grunnskólum og frístundastarfi, sbr. tölulið 14.

SA taka undir að aðgengi og fjölbreytni íslenskunáms fullorðinna innflytjenda verði styrkt með eflingu starfstengdrar íslenskufraeðslu og talþjálfunar samhliða starfi, sbr. töluliður 1 í aðgerðaáætluninni. SA hafa t.d. í gegnum Úthlutunarnefnd nýsköpunar- og þróunarstyrkja Fræðslusjóðs styrkt fjölmargar leiðir mismunandi fræðsluaðila til að auka aðgengi og fjölbreytni íslenskunáms fullorðinna innflytjenda. Hins vegar þarf að huga að því að innflytjendur eru ekki einsleitur hópur heldur samanstanda þeir af mismunandi hópum, s.s. innflytjendum sem koma innan EES, utan EES, flóttafólki og umsækjendum um alþjóðlega vernd. Þessa hópa þarf að nálgast með mismunandi hætti, til að mynda eru sumir innflytjendur komnir hingað til að setjast að á meðan aðrir ætla sér að stoppa stutt. Því skiptir máli að starfstengd íslenskufraeðsla og talþjálfun samhliða starfi sé þróuð með mismunandi þarfir þessara hópa í huga sem og atvinnugreina. SA leggja áherslu á mikilvægi samráðs við aðila vinnumarkaðarins um útfærslu einstakara þátta.

SA leggja áherslu á að íslensk stjórnvöld, líkt og stjórnvöld á hinum Norðurlöndunum, komi með ríkari hætti að fjármögnun starfstengdrar íslenskukennslu fyrir innflytjendur. Þrátt fyrir að margir vinnustaðir efli hæfni starfsfólks síns m.a. með framlögum frá starfsmenntasjóðum er hlutverk starfsmenntisjóða ekki að greiða niður íslenskunám innflytjenda enda um samfélagslegt verkefni að ræða.

Virðingarfyllst,

f.h. Samtaka atvinnulífsins

Maj-Britt Hjördís Briem